

לקט ידיעות מן המזרח התיכון

הערבים בדורגו" ("מערכות", חוב' מ"ה) — וכן בספר "צבאות הערבים בדורגו" (עמ' 58—59) — כבר ניתן (בשנת 1947) הציון הבא לענין מטוסי מטוסי "פיורי" בחילה האויר העיראקי, תוך ציון חימושם ותכונותיהם: הם יכולים "לספס" מהר עד לגובה של 20 אלף רגל, הם מזוינים ב-4 תותחים אוטומטיים בני קוטר של 20 מ"מ (או 12 מ"מ), וכן מותאמים הם להפצה (2 פצצות בנות 1000 ליטרה — ק"ג — כל אחת, או גם צירופי פצצות אחרים), לנשיאת רשימות מתחת לכנפיו (להתקפות) פותסער רבות מחץ על גייסות ועל מקומות בצורים, לנשיאת מיכילדלק נוספים, ההופכים אותו למשוקרב לטוחים ארוכים, וכן לנשיאת מיתקני העשנה — לטיוע טקטי לגייסות.

***

עיראק — לפיתוח חרושת צבאית.

שתי עובדות שלובות יחדיו בכותרות העתונות בעיראק במחצית השניה של חורף זה, האחת אמרה כי ממשלת עיראק השקיעה סכומי כסף ניכרים בבניית מפעלי תחמושת ונושק — כדבריו של העוצר המלכותי, האמיר עבדאלאיללא, בפתיחת הפרלמנט החדש, ב"נאום-מכסא המלוכה" אשר הקריא.

כן אמר העוצר כי הממשלה תוקט צעדים להגדלת חזיווקו של הצבא — ולא תחסוך מאמץ להגנת זכויות ערביי-פלשתינה וצומן-אפריקה.

לידיעה זו, הסתמית במקצת, יש עוד אולי להוסיף את ציונה של עובדה אוביקטיבית אחת: היא, כי ההסכמים שנערכו בשנתיים האחרונות בין ממשלת-עיראק לבין חברות הנפט (שבעיקרן הנן בריטיות, ולפחות לאחת מהן — אף השפעה מכרעת לאוצר-המדינה וציר-המלחמה הבריטיים) כבר העלו בשנה האחרונה את ההכנסה הנוספת של עיראק — זו הביאה לה (בצד הכנסותיו הרגילות של תקציב-המדינה ממסים וכיו"ב) למעלה מעשרים מיליונים ל"ש; דהינו, סכום שהוא גופו שקול גם שקול כנגד מלוא תקציבה של עיראק (כולל הוצאותיה הצבאיות) בשנת 1947 או 1949, למשל. משמעותה של עובדה זו הנה, כי במבנהו המקובל של תקציב עיראק — ניתנת לממשלה זו, בכוחם של כספים הזורמים לאוצר מבוהן, ממקורות בריטיים בעיקר, להרבות בהשקעות בעלות אופי צבאי אף מבלי להודק דוקא לתמיכות כספיות מבוהן.

ערביה-הסעודית — הכשרת מפקדים ואנשי-מקצועות. בהודשים יואר ופברואר ש"ז נתפרסמו בעתונות ידיעות בדבר התכונה הקיימת בערביה-הסעודית להכשרת גייסות ומפקדים (וביחוד — באשר לטח האויריה), כך, לפי ידיעות אלה, שלהם הממשלה הסעודית 52 קציני צבא להתאמן בחיל האויר של ארה"ב; ומאלה — 18 ערביים "פלשתינאים".

כן נשלחו 320 איש למצרים, להתאמן בענפי-שירות צבאיים שונים, גם קבוצה זו כללה מספר רב של ערבים פלשתינאים.

באותה תקופה הופיעו גם ידיעות על מספר קטן של ערבים סעודיים אשר כבר השלימו את הכשרתם כטייסים — במוסדות-הדרכה אמריקאיים. הצבא הסעודי (להבדיל מחיל-האויר) הודרך ע"י משלחת-קצינים וסמלים בריטית. היות וגם במצרים דומה בייסודה מסגרת הארגון והאימונים לזו המקובלת בבריטניה, נמצא כי הכשרת אנשי-צבא סעודיים במצרים אינה עשויה לגרום לסתירות-נוסח.

***

עיראק — תגבורת לחיל-האויר.

בהודש פברואר ש"ז בישרה העתונות כי "עוד שני מטוסי-קרב סילוניים מטיפוס "פיורי" ("Fury"), הנושאים את סימניו של חיל-האויר העיראקי, נחתו בקפריסין לשם הצטיידות בלדק, בטיסתם לבגדד, למסירתם לידי צבא-עיראק". הידיעה מוסיפה ש,אלה הנם חלק מהמספר שלא-פורש של מטוסי "פיורי" אשר נמכרו לעיראק ע"י בריטניה לצורך ציוד-מחדש של חיל-האויר העיראקי. כבר אשתקד נמסרו לעיראק השנים הראשונים ממטוסים אלה. ידיעה זו — אשר כשלעצמה יש בה, כמובן, ענין — מצריכה הערת-שוליים מסוימת: אף כי מרבית בזמן האחרון לדבר (וכנראה — לא רק לדבר) בענין הספקת מטוסי-סילון למדינות ערב, הרי עכ"פ מטר סי "פיורי" אינם נמנים על אלה, כי אם הנם מטוסי-בוכנה (או מטוסי-מדהף) מטיפוס אשר אמנם פיתוחו חל כבר, במידת-מה, בתוך התקופה הסילונית. זהו הגלגול המאוחר של מטוסי-קרב למפעלי "הוקאר" אשר הם שייצרו את ה"הריקאנים" הנודעים מימי "מערכת-בריטניה" (בצד ה"ספיטפיירים" — מטוסי-הקרב הראשונים נושאי שמונה מקלעים-בינוניים). והא ראייה: כ"חלילות

עבר־הירדן — עור־תנועה נוסף?

שונה. לספק לכל אחת ממדינות הערבים שבמזרח־התיכון טייסת סילונית אחת. במשלוחי מטוסים אלה לסוריה הוחל אשתקד, ב־8 בנובמבר.

הידיעה הנ"ל מוסיפה ואומרת כי "ידוע שהלבנון הוֹדֵיעה לבריטניה כי לא יהיה ביכולתה לשלם את מחירה של טייסת מטוסי־סילון — והציעה, כי ה"מכסה" שלה תמכר לסוריה, המוציאה על הודיעות סכומים גדולים־מאוד".

* *

מצרים — השכלה לחיילים חסרי־השכלה

בראשית שנת 1953 נתפרסמו בעתוני מצרים הודעות מטעם מיניסטרו־המלחמה־הוצי המצרי בענין פעולות להקניית השכלה אלמנטרית לחיילים. נראה שכצינור עיקרי לכך ישמשו לע"ע בתי־ספר מיוחדים אשר יכוננו "בתי־ספר לחיילים משתחררים". לגבי קנה־המידה של פעולה זו צויין כי מספרם של החיילים הלומדים, ברמת־השכלה של כתות ג' וד' של בית־הספר־היסודי, הנו (או יהיה?) 500. נראה בכ"ז כי על אף שמם של בתי־הספר נועדו הללו לא רק לאותם חיילים העומדים על סף שחרורם מהצבא — כי הרי ה"מפקח־לתרבות" שבמיניסטרו־המלחמה המצרי הכריז כי "החיילים יפיקו תועלת מהלימודים לא רק תוך שירותם בצבא, אלא גם בחייהם האזרחיים".

בינואר 1953 החליטה "מועצת־הבינוי" הירדנית (לפי "שירות־השידור הערבי של המזרח הקרוב") להשקיע את ההשקעות הדרושות לבנייתו של כביש חדש, אשר יחבר את קצהו הדרום־מזרחי של ים־המלח עם עקבה. אותו כביש, יאפשר את ייצואם של מחצבי ים־המלח מהשטח הירדני דרך ים־סוף. באם אמנם ייסלל הכביש — יש לשער כי יקדים בתקופת־זמן, לא־דוֹקא קצרה, את דבר "ייצור המחצבים" — וכמובן, אף את דבר ייצואם.

* *

סוריה והלבנון — עסקי מטוסי־הסילון.

באמצע חודש מרס ש"ז בישרו ידיעות־העתונות מקפריסין כי זהרן חנו שם, בדרכמ אל דמשק, ארבעה מטוסי־קרוב סילוניים מתוצרת־בריטניה, מן הטרי פוס "מטאור" (ראה "מערכות", חוב' ע' עמ' 75 — "ר.א.פ." — בנקודת־המפנה). לא צוין, על איזה "סימן" (דהיינו — דוגמה, בגלגול־התפתחותו של מטוס) של ה"מטאור" — נמנו מטוסים אלה, אם על אחת הדוגמאות הראשונות, או על אלו המאוחרות, וה"עדכניות" יותר. משלוח זה השלים לדברי הידיעה, את ה"מכסה", בת 14 מטוסי־"מטאור", אשר בריטניה מכרה לסוריה, "במסגרת הצעתה של הרא־

סחוכנה של החוברת הבאה

קובץ מאמרים בעניין המלחמה בהודו־סין

מלקח צבאות קטנים: נורבניה — ס/אלוף י' בר.

לאופיה של המלחמה החד־ישה — ס/אלוף י' בן־דוד.

לחימת רגלים נגד שריון

תמרון ואחריו — ס/אלוף ר' זאבי.

תרובה החדש של ארצות האמנה האטלנטיות.

מכתב לקצין מילואים.

מכתבים טקטיים.

ממצפה מה"ר.

תובלה כמבצעים — צ' וילמוס.

החיל המקצועי — ר' עטרון.